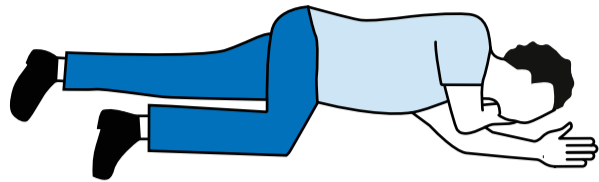

HVIS ULYKKEN ER UTE

KONTAKT **GIFTINFORMASJONEN** 22 59 13 00 – HELE DØGNET

GENERELLE TILTAK

VED BEVISSTLØSHET OG/ELLER ANDRE ALVORLIGE SYMPTOMER RING 113

HUDKONTAKT Skyll straks grundig med rennende vann. Ta av tilsølt tøy, klokker og liknende. Kjemikalier som er lite løselige i vann, som for eksempel oljebaserte produkter, kan vaskes bort med såpe og vann. Ved uhell med sterkt etsende kjemikalier, for eksempel lut (avløpsåpner) er det viktig å skylle lenge.

SPRUT I ØYNENE Skyll straks med rennende vann før du tar kontakt med Giftinformasjonen (fjern eventuelt kontaktlinser først). Bruk gjerne lunkent vann og myk vannstråle. Øyet bør skylles grundig, skylletid avhenger av hvilket stoff man har fått på øyet (fra minutter til timer).

INNÅNDING Dersom noen puster inn damp fra giftige kjemikalier, gass eller røyk, skal vedkommende straks komme seg ut i frisk luft. Personen bør holdes varm og i ro. Hvis den forulykkede trenger hjelp til evakueringen er det viktig at hjelperen ikke setter seg selv i fare.

SVELGING Fjern eventuelle rester fra munnen og skyll munnen. Gi noe å drikke, f.eks. melk, vann eller saft. Brekninger skal (vanligvis) ikke fremkalles og aldri når personen er bevisstløs, har kramper eller har svelget etsende stoffer eller oljebaserte produkter.

Ved inntak av etsende stoffer Skyll munnen grundig. Gi straks drikke (barn 1 dl, voksne 2 dl) – drikke skal ikke tvinges i personen. Ikke fremkall brekninger.

Medisinsk kull Rask tilførsel av kull kan i noen tilfeller redusere omfanget av en forgiftning. Kontakt Giftinformasjonen for råd.

NÅR MAN RINGER GIFTINFORMASJONEN ER DET EN FORDEL OM MAN KAN OPPGI:

- Nøyaktig navn på produkt/legemiddel
- Bruksområdet for produktet (f.eks. vindusvask)
- Navn på produsent
- Omtrent hvor mye som er svelget/sølt på hud
- Er det en konsentrat eller en fortynt løsning?
- Når skjedde uhellet/forgiftningen?
- Har personen symptomer?

Ved kontakt med lege/sykehus bør man ta med seg innpakningen/emballasjen.

OM LEGEMIDLER OG FORGIFTNINGER Legemidler skal tas slik de er foreskrevet av lege eller slik det står anbefalt i pakningsvedlegget for reseptfrie legemidler. Når legemidler tas utover anbefalt mengde, kan det være fare for forgiftning. De ulike legemidlene har svært forskjellig forgiftningspotensiale. Enkelte legemidler kan gi forgiftninger ved ganske små feildoseringer, mens andre er mindre farlige/potente. Kontakt Giftinformasjonen for råd/veiledning dersom noen har fått i seg feil/for stor dose av legemidler.

Plakaten kan bestilles fra www.giftinfo.no eller www.fhi.no/publ
Telefon 21 07 82 00 • Telefaks: 21 07 81 05
E-post: publikasjon@fhi.no

FARLIG ELLER UFARLIG?

LEGEMIDLER

Stoff- eller produktgruppe	Forgiftningsrisiko	Mulige forgiftningssymptomer/virkninger Virkingen er avhengig av mengde	Har kull effekt?	Spesielle tiltak/råd KONTAKT DERETTER GIFTINFORMASJONEN
Antihistaminer	Farlig ved overdosering	Uro, sløvhhet, bevisstløshet, hjertepåvirkning	Ja	
Fluorpreparater	25 mg fluorid eller 1 ss tannkrem er ufarlig	Kvalme, brekninger, diaré, kramper	Nei	Gi gjerne melk å drikke
Hjertemedisiner	Kan være svært farlige	Lavt blodtrykk, langsom eller rask puls, hjertepåvirkning, sløvhhet/bevisstløshet, pustevansker	Ja	
Hostesaft	Kan være farlig ved overdosering, spesielt de reseptpliktige	Bevisstløshet, pustevansker	Ja	
Ibuprofen	Farlig ved overdosering	Kvalme, oppkast, bevisstløshet, nyrepåvirkning	Ja	
Jerntabletter	Farlig ved overdosering	Magesmerter, kvalme, diaré, slapphet, bevisstløshet, kramper, lever- og nyrepåvirkning	Nei	
Multivitaminer – uten jern	Lite farlig (inntil 20 tabletter er ufarlig)	Kan gi kvalme, oppkast og diaré på grunn av søtningstoffer	Ja	Vurder opphold i vitamintilskudd noen dager
Nesedråper/spray	Enkelte typer kan gi forgiftning ved overdosering. Spesielt farlig for barn under 4 måneder	Sløvhhet, uro, kramper, hjertepåvirkning	Nei	Skyll nesen med morsmelk/ fysiologisk saltvann hvis tilgjengelig
Paracetamol	Farlig ved overdosering	Kvalme, brekninger, magesmerter, leverpåvirkning/svikt	Ja	
P-piller	Ett brett er ufarlig	Kvalme, brekninger	Nei	
Reisesyketabletter	Farlige ved overdosering	Uro, sløvhhet, bevisstløshet, hjertepåvirkning	Ja	
Sovemedisiner	Farlige ved overdosering	Sløvhhet, bevisstløshet, pustevansker	Ja	

ANNET I HJEMME- OG UTEMILJØET

Stoff- eller produktgruppe	Forgiftningsrisiko	Mulige forgiftningssymptomer/virkninger Virkingen er avhengig av mengde/konsentrasjon	Har kull effekt?	Spesielle tiltak/råd KONTAKT DERETTER GIFTINFORMASJONEN
Alkohol, etanol, sprit	Farlig for barn	Sløvhhet, bevisstløshet, pustevansker	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Avfettingsmidler	Kan være farlige	Avhengig av innholdsstoffer	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Avløpsåpner	Svært farlige	Sterkt etsende. Blemmer, sår, brekninger, smerter, sikling, hevelse, pustebesvær	Nei	Unngå brekninger. Skyll munnen og gi straks noe å drikke. Langvarig skylling ved søl på øyne/hud. Ring 113
Batterier				
- Miniatyrbatterier, stavbatterier	Kan være svært farlige å svelge	Fare for blant annet alvorlig etseskade	Nei	Alle inntak skal følges opp
Bensin	Farlig	Se oljebaserte produkter	Nei	Gi drikke. Unngå brekninger. Skyll øyne/hud
Blomstergjøding/hagegjødelse	Lite farlig	Som regel ingen symptomer	Nei	Gi drikke
Blomstervann	Lite farlig	Som regel ingen symptomer	Nei	Gi drikke
Blyanter/fargestifter til barn	Ufarlig	Ingen symptomer	Nei	Ingen behandling nødvendig
Brannslukningsapparat – pulver	Lite farlig	Hoste, pustevansker	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud. Frisk luft og hvile
Bremsevæske til bil	Svært farlig	Bevisstløshet, nyrepåvirkning, pustevansker	Nei	Viktig å følge opp alle inntak. Gi drikke. Skyll øyne/hud
Desinfeksjonsmidler				
- Sårbehandling	Lite farlige ved små inntak	Kvalme og oppkast	Nei	Gi drikke. Skyll øyne
- Andre desinfeksjonsmidler	Kan være svært farlige	Avhengig av innholdsstoffer	Nei	Skyll munnen og gi drikke. Skyll øyne/hud
Duftolje/eteriske oljer	Kan være svært farlige	Irritasjon av munn og svelg, bevisstløshet, kramper	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Eddikessens 35 %	Svært farlig	Sterkt etsende. Blemmer, sår, brekninger, smerter, sikling, hevelse, pustebesvær	Nei	Unngå brekninger. Skyll munnen og gi straks noe å drikke. Langvarig skylling ved søl på hud/øyne. Ring 113
Flekkfjernere	Kan være farlige	Avhengig av innholdsstoffer	Nei	Skyll munnen og gi drikke. Skyll øyne/hud
Frostvæske	Svært farlig	Bevisstløshet, nyrepåvirkning, pustevansker	Nei	Viktig å følge opp alle inntak. Gi drikke. Skyll øyne/hud
Fyrstikker	Lite farlig. 20 fyrstikkhoder er ufarlig	Kvalme, magesmerter	Nei	Ingen behandling nødvendig hvis 20 fyrstikkhoder er spist
Grill- og ovnsrens	Kan være svært farlige	Sterkt etsende. Blemmer, sår, brekninger, smerter, sikling, hevelse, pustebesvær	Nei	Se avløpsåpner
Grønnsåpe	Vanligvis lite farlig	Irriterer slimhinner	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Gulvaskprodukter (til husholdningsbruk)	Lite farlig å smake på	Irriterer slimhinner	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Hudkrem/lotion/solkrem	Ufarlig	Ingen symptomer	Nei	Gi drikke
Husvask/terraserens (Sopp- og algedreper)	Kan være svært farlige/etsende	Avhengig av innholdsstoffer	Nei	Skyll munnen og gi drikke. Skylling ved søl på øyne/hud
Håndsåpe/dusjåpe	Lite farlig	Kvalme og oppkast	Nei	Gi drikke. Skyll øyne
Hårsjampo	Lite farlig	Kvalme og oppkast	Nei	Gi drikke. Skyll øyne
Hårstylingprodukter	Lite farlige ved små inntak	Irriterer slimhinner og øyne	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Hagekalk, vanlig (dolomittkalk)	Ufarlig	Ingen symptomer	Nei	Gi drikke
Kaustisk soda	Svært farlig	Sterkt etsende. Blemmer, sår, brekninger, smerter, sikling, hevelse, pustebesvær	Nei	Se avløpsåpner
Klorbaserte vaske-/blekemidler	Farlige	Irriterende til etsende	Nei	Skyll munnen og gi drikke. Skyll øyne/hud
Lim:				
- Papirlim	Ufarlig	Ingen symptomer	Nei	Fjern rester og gi drikke. Skyll øyne/hud
- Kontaktilim	Kan være farlig	Ved svelging eller innånding av større mengder damp: svimmelhet, kvalme, hodepine, bevisstløshet, hjertepåvirkning	Nei	Fjern rester og gi drikke. Skyll øyne/hud. Ved innånding: frisk luft og hvile
- Superlim/lynlim	Ufarlig, unntatt ved søl i øye	Kan gi øyeskader	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Lut	Svært farlig	Sterkt etsende. Blemmer, sår, brekninger, smerter, sikling, hevelse, pustebesvær	Nei	Se avløpsåpner
Lysstaver, selvlysende armbånd o.l.	En liten smak er sjelden farlig	Irritasjon i munn, kvalme, oppkast	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Maling, lakk og beis:				
- Vannbasert	Lite farlig ved små inntak	Irriterer slimhinner	Nei	Fjern rester og gi drikke. Skyll øyne/hud
- Andre	Kan være farlige	Avhengig av innholdsstoffer	Nei	Fjern rester og gi drikke. Skyll øyne/hud
Maling- og lakkfjernere	Kan være svært farlige/etsende	Avhengig av innholdsstoffer	Nei	Skyll munnen og gi drikke. Skyll øyne/hud
Metanol (bl.a. modellflydrivstoff)	Svært farlig	Bevisstløshet, synsforstyrrelser, pustevansker	Nei	Viktig å følge opp alle inntak. Gi drikke. Skyll øyne/hud
Neglelakk/neglelakkfjernere med acetone/etylacetat	En liten slurk (< 10 ml) er ikke farlig	Sløvhhet, bevisstløshet, pustevansker	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Nikotin:				
- Sigaretter	Inntil 1 sigarett til små barn er lite farlig	Kvalme, brekninger, magesmerter, blekhet, bevisstløshet, kramper. Symptomer opptrer gjerne innen en time	Ja	Fjern rester fra munnen. Skyll munnen og gi drikke
- Snus	Inntak av en pris er lite farlig	Kvalme, brekninger, magesmerter, blekhet, bevisstløshet, kramper. Symptomene kan drøye noen timer	Ja	Fjern rester fra munnen. Skyll munnen og gi drikke
Oljebaserte produkter (tennvæske, lampeolje mm.)	Farlige	Ved små inntak: fare for alvorlig lungepåvirkning hvis det kommer over i luftveiene. Ved større inntak også fare for sløvhhet, bevisstløshet	Nei	Gi drikke. Unngå brekninger. Skyll øyne/hud
Opptenningsbriketter	Lite farlig	Irriterende	Nei	Fjern rester fra munnen og gi drikke
Oppvaskmiddel				
- Flytende håndoppvask	Lite farlig	Kvalme, oppkast og diaré	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
- Pulver/tabletter til maskin	Sterkt irriterende	Kvalme, oppkast og diaré. I enkelte tilfeller etseskade	Nei	Fjern rester fra munnen. Skyll munnen og gi drikke. Skyll øyne/hud
Parfyme	En liten smak er ikke farlig	Sløvhhet, bevisstløshet, pustevansker	Nei	Gi drikke. Skyll øyne
Rustfjernere	Kan være farlige	Avhengig av innholdsstoffer	Nei	Gi drikke. Unngå brekninger. Skyll øyne/hud
Rødsprit	Farlig	Sløvhhet, bevisstløshet, pustevansker	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Salmiakk	Farlig	Etsende	Nei	Se avløpsåpner
Sement	Kan være farlig, spesielt for øyne	Irriterende til etsende, kan gi alvorlig øyeskade	Nei	Skyll munnen og gi drikke. Skyll/vask hud. Langvarig skylling av øyne
Silikagel	Ufarlig	Ingen symptomer	Nei	Ingen behandling nødvendig
Skyllmidler, tøyvaskemidler	Lite farlige ved små inntak	Irriterer slimhinner, kvalme, brekninger	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Tennvæske	Farlig	Se oljebaserte produkter	Nei	Se oljebaserte produkter
Ugress- og plantevernmidler	Mange er farlige	Avhengig av innholdsstoffer	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
Vaskemidler til klær:				
- Pulver og flytende	Lite farlige ved små inntak	Irriterer slimhinner	Nei	Fjern ev rester og gi drikke. Skyll øyne/hud
Vindusspylervæske	Farlig	Sløvhhet, bevisstløshet, pustevansker	Nei	Gi drikke. Skyll øyne/hud
White spirit	Farlig	Se oljebaserte produkter	Nei	Se oljebaserte produkter